

Nasze Zabrze



Pomnik
Wojciecha
Korfantego

W NUMERZE:
**Wyjątkowa
pocztówka z okazji
setnej rocznicy
III powstania
śląskiego**

**MIJA STO LAT OD WYBUCHU
III POWSTANIA ŚLĄSKIEGO**

DO WYNAJĘCIA POWIERZCHNIE USŁUGOWO-HANDLOWO-BIUROWE

KONTAKT: TEL. 504 742 524

WWW.ZARI.COM.PL



WARZYWA I OWOCE,
MIĘSO I WĘDLINY, JAJKA,
GASTRONOMIA,
USŁUGI KRAWIECKIE,
FRYZJERSKIE
I FINANSOWE

Targowisko **POD RATUSZEM**

Zabrze,
ul. św. A. Boboli

ODZIEŻ DAMSKA,
MĘSKA I DZIECIĘCA,
OBUWIE,
GALANTERIA
SKÓRZANA, AGD,
DROBNE UPOMINKI

ZAPRASZAMY
NA BEZPIECZNE ZAKUPY
JESTEŚMY DLA CIEBIE
OTWARCI!



/TargowiskoMiejskiePodRatuszemwZabrze





► Nowoczesny obiekt stanie w miejscu dworca autobusowego przy ul. Goethego Źródło: UM Zabrze

**TO INWESTYCJA, KTÓRA ZNACZNIE USPRAWNIA PORUSZANIE SIĘ
PO NASZYM MIĘŚCIE**

Dla ochrony środowiska i komfortu podróżnych

Sześć firm złożyło oferty w przetargu dotyczącym budowy centrów przesiadkowych przy ul. Goethego oraz w rejonie ulic Krakowskiej i Ofiar Katynia w Rokitnicy. Obecnie są one analizowane.

Otwarcie ofert na budowę obu centrów przesiadkowych nastąpiło 9 kwietnia. – Wcześniej przygotowaliśmy odpowiedzi na ponad osiemset pytań pochodzących od zainteresowanych firm – zwraca uwagę prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. – Spośród sześciu złożonych ofert na budowę każdego z centrów wszystkie zmieściły się w planowanym budżecie. Przed nami proces ich analizy, a następnie wyłonienia wykonawcy. To kolejny etap prac zmierzających do powstania nowoczesnych obiektów, których sam proces projektowania trwał ponad dwa lata – dodaje.

Przypomnijmy, że w ramach projektu swoje oblicze całkowicie

zmieni dworzec autobusowy przy ul. Goethego. W jego miejscu powstanie nowoczesny obiekt o powierzchni ponad 10 tysięcy metrów kwadratowych z peronami autobusowymi, parkingiem, poczekalnią oraz strefą usług. W ramach przebudowy układu drogowego powstaną m.in. dwa ronda. W Rokitnicy zaplanowano zadane perony, zewnętrzny parking oraz mniejszy obiekt z poczekalnią i drobnymi punktami usługowymi. Na realizację warte go 119,5 mln zł projektu Zabrze pozyskało ponad 96 mln zł unijnego dofinansowania. Przetarg został ogłoszony jesienią ubiegłego roku.

– Wszyscy oferenci to duże, profesjonalne firmy z doświadczeniem, więc liczymy, że inwestycja będzie postępować szybko i bezproblemowo – podkreśla Tomasz Saternus, dyrektor Jednostki Gospodarki Nieruchomościami, która zajmuje się realizacją przedsięwzięcia.

Dzięki wybudowaniu obu obiektów korzystanie z transportu zbiorowego będzie dużo wygodniejsze. Mieszkańcy zyskają także możliwość pozostawienia samochodu w centrach przesiadkowych w przypadku kontynuacji podróży innym środkiem transportu. Istotnym efektem realizacji projektu będzie również redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza.

GOR

W NUMERZE

- Dla ochrony środowiska i komfortu podróżnych **str. 3**
- Dziękujemy! **str. 4-5**
- Szybki i wygodny dostęp do danych geodezyjnych **str. 6**
- Wieża ciśnień ponownie zachwyca **str. 7**
- Zabrzańskie szkoły prezentują swój potencjał **str. 8**
- Edukacja ponad granicami **str. 9**
- Robert Oszek doczekał się upamiętnienia **str. 10**
- Dla dalszego rozwoju nowoczesnej medycyny **str. 11**
- W rocznicę tragedii **str. 12**
- Pod znakiem ważnych rocznic **str. 13**
- Zadbaj o powietrze, którym oddychasz **str. 14**
- Segregacja bez tajemnic **str. 15**
- Myślami przy Ojcu Świętym **str. 16**
- Laury dla naszej księżniczki **str. 17**
- Pod opieką świętego Floriana **str. 18**
- Mieszkania z ogródkami i szeregówki na Helence **str. 19**
- Rozmawiali i godali o małych ojczyznach **str. 21**
- Nowe oblicze boiska **str. 22**
- Pomost do pełni życia **str. 23**
- Sparta wypiękniała **str. 24**
- Zwycięzcy plebiscytu odebrali nagrody **str. 25**
- Ruszyli do walki o Górny Śląsk **str. 26-27**
- W czynie społecznym **str. 28-29**
- Rozrywka **str. 30**



Pobierz gazetę w wersji elektronicznej



► Pielęgniarki ze Szpitala Miejskiego w Zabrze. Fot. Szpital Miejski

W KWIETNIU OBCHODZILIŚMY DZIEŃ PRACOWNIKA SŁUŻBY ZDROWIA

Dziękujemy!

Od ponad roku są na pierwszej linii frontu w walce z pandemią. Ryzykują własne zdrowie i życie, by pomagać innym. Lekarze, pielęgniarki, ratownicy medyczni i inni pracownicy służby zdrowia obchodzili w kwietniu swoje święto. To okazja, by powiedzieć Wam: Dziękujemy!

Hasłem tegorocznego Światowego Dnia Zdrowia jest „Budowanie sprawiedliwego i zdrowszego świata”. To wielkie i szlachetne przesłanie – podkreśla prof. Marian Zembala, dyrektor Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu. – Dla nas medyków, ale również dla innych osób pracujących dla ochrony zdrowia i dla zdrowia, to czas szczególnych wyzwań. Powiedzenie „wszystkie ręce na pokład” to nie jest truizm. To jest rzeczywiście autentyczne hasło – dodaje.

– Najtrudniejsze było to, kiedy nagle z ortopedy musiałem stać

się lekarzem chorób zakaźnych – przyznaje Jakub Wasilewski, lekarz z Oddziału Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej Szpitala Miejskiego w Zabrzu. – Trzeba było przypomnieć sobie wiele informacji i zacząć leczyć schorzenia, z którymi nie mam na co dzień do czynienia. Trudny był też strach. Strach przed nieznanym i zupełnie nowe warunki pracy – dodaje.

– Trudne są również rozmowy z rodzinami pacjentów i chorymi na temat braku możliwości kontaktu i wsparcia bliskiej osoby przez obecność przy niej – zwraca uwagę Monika Zalech, pielęgniarka



► Sprzęt medykom w całej Polsce dostarcza firma ZARYS z Zabrze Fot. ZARYS

ka oddziałowa ze Szpitala Miejskiego. – Uwielbiam swoją pracę. Doceniam każdy dzień, kiedy mogę pomóc, potrzymać za rękę, przekazać pacjentowi, że rodzina jest z nim myślami. Ciepły uśmiech pacjenta jest chyba najlepszą nagrodą. Nie wyobrażam sobie innej pracy – dodaje.

Przypadający 7 kwietnia Światowy Dzień Zdrowia obchodzony jest od 1950 r. w rocznicę powstania Światowej Organizacji Zdrowia. Każdego roku jego motyw przewodni poświęcony jest innej tematyce, która podkreśla priorytetowy obszar problemów w obszarze zdrowia publicznego na świecie.

GOR

JESTEŚMY Z WAMI CAŁYM SERCEM

7 kwietnia obchodzimy Światowy Dzień Zdrowia oraz Dzień Pracownika Służby Zdrowia. Z tej okazji wszystkim lekarzom, pielęgniarkom, ratownikom medycznym oraz pracownikom służby zdrowia składam serdeczne życzenia i gorące podziękowania.

Od ponad roku stoicie Państwo w pierwszym szeregu walki z koronawirusem. Nie tylko w czasie pandemii, lecz zawsze, z pełnym poświęceniem ratujecie ludzkie zdrowie i życie. Jesteśmy Wam niezwykle wdzięczni za wykazywaną każdego dnia odwagę i ofiarność. Wasza służba zasługuje na najwyższy szacunek. Życzę zdrowia, siły i wytrwałości. Jesteśmy z Wami całym sercem.

MAŁGORZATA MAŃKA-SZULIK,
prezydent Zabrze



► W tym roku ZARYS zorganizował największy w historii polskiej służby zdrowia transport sprzętu jednorazowego Fot. ZARYS

WSPARCIE DLA MEDYKÓW

W walce z koronawirusem wspiera medyków zabrzańska firma ZARYS, która od początku pandemii dostarcza do szpitali w całej Polsce sprzęt wykorzystywany w diagnostyce, leczeniu i szczepieniach. Spółka prowadzi produkcję w Polsce, jednak ze względu na niegasnące potrzeby rynku to nie wystarcza. W 2020 r., poprzez most powietrzny rozpostarty pomiędzy Chinami a Polską, firma sprowadziła do Polski prawie 20 tysięcy metrów sześciennych towaru. Z kolei na początku tego roku do Polski przyjechały dwa pociągi z ponad 60 kontenerami jednorazowego sprzętu medycznego. Trwający dwa tygodnie transport był największym w historii polskiej służby zdrowia.

RUSZYŁ PROJEKT, KTÓREGO CELEM JEST ROZBUDOWA USŁUG ŚWIADCZONYCH ONLINE

Szybki i wygodny dostęp do danych geodezyjnych

Ponad 11 mln zł to wartość projektu rozbudowy w naszym mieście e-usług. W efekcie mieszkańcy zyskają szybszy i łatwiejszy dostęp do danych z obszaru geodezji. Zmodernizowane i uzupełnione zostaną również udostępniane bazy danych.



► Realizacja projektu ułatwi urzędnikom pracę... Fot. TVZ



► ...a mieszkańcom dostęp do potrzebnych danych Fot. TVZ

Zabrze już dziś jest miastem, które dobrze realizuje usługi geodezyjne, ale czas ma to do siebie, że pędzi do przodu i nie chcemy zostawać w tyle – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik.

Realizację projektu rozpoczęto od modernizacji bazy sprzętowej w Wydziale Geodezji. Wymiany tej dokonano na przełomie 2019 i 2020 r. Prace te były niezbędnym warunkiem do uruchomienia kolejnego etapu projektu, czyli poprawy jakości danych znajdujących się w rejestrach geodezyjnych wraz z ich pełną cyfryzacją. W ostatnich dniach zakończono procedurę wy-

boru wykonawcy usługi mającej na celu zarówno poprawę jakości tych danych, jak i wykonanie opartych o nie e-usług. W kwietniu w Sali Historycznej ratusza podpisana została umowa z wykonawcą projektu.

– Wiadomo, że dużo lepiej pracuje się na cyfrowych danych niż na analogowych. Dlatego urząd odnie się niewątpliwą korzyść z realizacji tego projektu. Szersza dostępność danych oraz podniesienie ich jakości przełożą się również na korzyści dla mieszkańców, którzy za pomocą Internetu będą mogli pozyskać potrzebne im informacje – tłumaczy Daniel Jasiurkowski z konsor-

cjum IGEKA – Usługi geodezyjne i informatyczne.

Przy pomocy e-usług możliwe będzie m.in. uzyskanie online niezbędnych informacji umożliwiających obrót nieruchomościami, przygotowanie i prowadzenie inwestycji na każdym etapie, a także wspieranie działań administracji oraz jednostek zarządzających urządzeniami podziemnymi, drogami i nieruchomościami. Całkowita wartość projektu wynosi ponad 11,6 mln zł, z czego 85 procent stanowi pozyskane przez miasto dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. GOR

FORMA PRZYJAZNA DLA MIESZKAŃCÓW



GRZEGORZ DRAGAŃCZYK, naczelnik Wydziału Geodezji Urzędu Miejskiego w Zabrzu
Już dziś dystrybuujemy dane przestrzenne, ale sposób, w jaki to robimy, wymagał usprawnienia i ulepszenia. Dzięki temu projektowi uzupełniamy brakujące informacje w zbiorze danych przestrzennych. Będzie można nakładać je na siebie i robić różnego rodzaju analizy przestrzenne. Jednocześnie forma dostępu do informacji będzie przyjazna dla mieszkańców.



► Do wieży dobudowana została przeszklona klatka schodowa Fot. UM Zabrze

REWITALIZACJA CENNEGO ZABYTKU CORAZ BARDZIEJ ZAAWANSOWANA

Wieża ciśnień ponownie zachwyca

Jeszcze niedawno groziła jej rozbiórka. Dziś jedna z najpiękniejszych w Polsce wież ciśnień ponownie nabiera blasku. Zabytkowy obiekt przy ul. Zamoyskiego zyskał nowy dach, wyremontowane zostały wnętrza, a obok wieży stanęła przeszklona klatka schodowa z windą. W odrestaurowanym budynku działać będą m.in. kawiarnia oraz interaktywna wystawa przybliżająca zagadnienia związane z węglem.

Pomimo utrudnień związanych z pandemią koronawirusa roboty budowlane planujemy zakończyć w sierpniu – podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. – Renowacja wieży ciśnień to dla mnie jeden z najpiękniejszych projektów w naszym mieście. Obiekt, który należy do symboli Zabrze, już niebawem będzie służyć mieszkańcom i turystom, stając się kolejną zabrzańską atrakcją na szlaku zabytków techniki województwa śląskiego – dodaje.

W ramach projektu wieża zyskała m.in. nowy dach. Przebudowane i zadaptowane do nowych potrzeb zostały pomieszczenia wewnątrz, a obok wieży stanął połączony z nią przeszkloną przewiszką nowy segment z klatką schodową i windą. Zago-

spodarowano teren wokół budowli. W kolejnych miesiącach w górnej części wieży, która kiedyś mieściła zbiornik wodny, przygotowana zostanie wystawa „Carboneum”.

– To będzie nowoczesna, interaktywna efektowna wystawa skoncentrowana wokół tematyki węgla, który jest najbardziej rozpoznawalnym symbolem Śląska – mówi Bartłomiej Szewczyk, dyrektor Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, które zajmuje się realizacją projektu. – Ekspozycja obejmować będzie trzy obszary tematyczne. Pierwszy z nich dotyczy pochodzenia i historii węgla. Kolejny to występowanie i obieg węgla w przyrodzie. Trzeci element to nowoczesne technologie związane z wykorzystaniem węgla – dodaje.

GOR

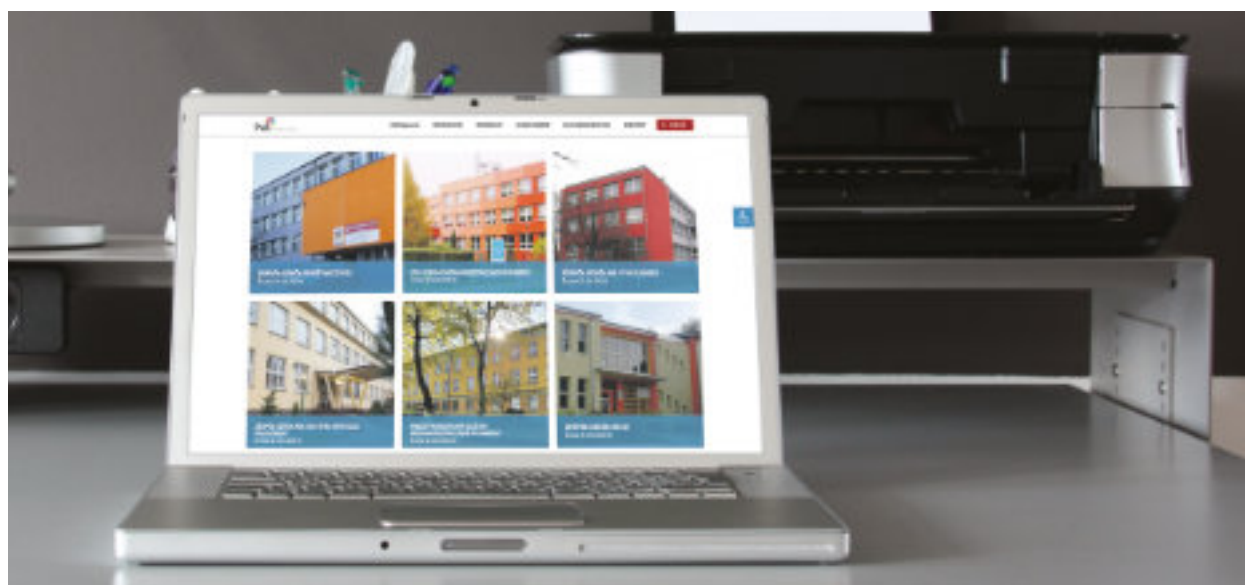
UNIKATOWA BUDOWLA

Wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego powstała w 1909 r. jako element miejskiej sieci wodociągowej. Została zaprojektowana przez architekta Augusta Kinda i radcę budowlanego Friedricha Loose. Ma 46 metrów wysokości i 23,3 metra średnicy. Jej zasadniczą konstrukcję stanowi osiem filarów na planie ośmioboku foremego oraz filar centralny. Pod mansardowym dachem znajdował się zbiornik na wodę, który w ostatnich latach został zdemontowany. Dolną część obiektu stanowią trzy kondygnacje użytkowe, na których mieściły się mieszkania i biura.

TARGI EDUKACJI PO RAZ DRUGI TRAFIŁY DO WIRTUALNEJ PRZESTRZENI

Zabrzańskie szkoły prezentują swój potencjał

Już po raz drugi do wirtualnej przestrzeni zostały przeniesione Zabrzańskie Targi Edukacji, które w poprzednich latach organizowane były w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Wszystko po to, by, pomimo pandemii, uczniowie kończący naukę w szkołach podstawowych mogli zapoznać się z możliwościami dalszej edukacji w naszym mieście.



Szkolne e-prezentacje” to projekt realizowany wspólnie przez szkoły, miasto oraz Telewizję Zabrze, która przygotowane filmy promocyjne poszczególnych placówek udostępnia na swojej antenie, stronie internetowej oraz kanale YouTube.

– Pandemia koronawirusa postawiła przed nami nowe wyzwania i pokazała, że nawet w najtrudniejszych warunkach potrafimy sobie radzić – mówi prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. – Dlatego już po raz drugi spotykamy się na Szkolnych Prezentacjach nie w hali MOSiR-u, ale przed szklanym ekranem. Nasze szkoły przygotowały ciekawy materiał i wierzę, że nawet najbardziej wymagający uczniowie znajdą coś dla siebie. Zabrzańskie szkoły oferują doskonałe warunki. Życzę wnikliwej

analizy przedstawionych propozycji. Wierzę, że następnym razem spotkamy się już w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji – dodaje.

– To już 23. edycja targów – mówi Ryszard Gruca, dyrektor Cen-

trum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu. – 21 edycji imprezy w formie stacjonarnej odwiedziło ponad 50 tysięcy młodych ludzi. Jestem bardzo rad, że w czasie pandemii szkoły nadal przedstawiają swoją ofertę, by ułatwić im wybór dalszej ścieżki edukacji – dodaje.

– Widać, jak wielką pracę wykonały wszystkie szkoły ponadpodstawowe, by zaprezentować swoją ofertę i zachęcić do skorzystania z niej – podkreśla Ewa Wolnica, naczelnik Wydziału Oświaty Urzędu Miejskiego w Zabrzu.

– W tym roku pojawiły się kolejne, niezwykle kreatywne pomysły. Postaraliśmy się, we wszystkich szkołach, żeby nasze filmiki były jeszcze ciekawsze – mówi Lidia Szafrańska, dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu.

GOR

ZESKANUJ KOD QR



Zobacz filmy prezentujące ofertę poszczególnych szkół na swoim smartfonie

Edukacja ponad granicami

Polski i brytyjski program edukacji realizowany będzie w Międzynarodowym Liceum Ogólnokształcącym, które już po wakacjach ma rozpocząć funkcjonowanie w Zabrze. Placówka będzie się mieścić w remontowanym obecnie budynku przy ul. Niemcewicza 1.



► Budynek przy ul. Niemcewicza, w którym będzie działać placówka Fot. archiwum szkoły

Otwarcie liceum to rozwinięcie działalności Międzynarodowej Szkoły Podstawowej, która działa w naszym mieście od 2016 r. Placówka mocno wpisała się już w oświatowy krajobraz Zabrze, odnosząc na polu edukacji kolejne sukcesy. Teraz szansę na edukację w międzynarodowym wymiarze będą mieli starsi uczniowie.

– Wychodząc naprzeciw wymaganiom, jakie stawia młodym ludziom edukacja, postanowiliśmy pójść w ślady systemów edukacyjnych w Wielkiej Brytanii czy w Stanach Zjednoczonych – podkreśla Mariusz Drogokupiec, dyrektor szkoły (na zdj. powyżej). – Naszą misją i wizją jest wykształcenie obywatela świata, który odnajduje swoje pasje w edukacji poprzez rozwijanie zainteresowań – dodaje.

Uczniowie będą mieli do wyboru dwa profile kształcenia: medialno-dziennikarski oraz inżynierii biomedycznej. Rozsze-

rzony będzie program nauki języka angielskiego. W marcu tego roku szkoła zawarła porozumienie o współpracy z Wydziałem Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej, który objął patronat naukowy nad placówką. W planach są warsztaty, wspólne projekty naukowo-badawcze, a także prace laboratoryjne.

– Międzynarodowe Liceum Ogólnokształcące to naturalna kontynuacja naszej szkoły podstawowej. Nie boję się użyć określenia, że to tak naprawdę szkoła, która powstała z marzeń – uśmiecha się Mariusz Drogokupiec. – Na mapie edukacyjnej naszego miasta i Śląska pojawiła się szkoła, która jest jedyną tego typu placówką na Śląsku, a w tej chwili będzie to jedyne tego typu liceum na Śląsku, które oferuje takie hybrydowe nauczanie, czyli pełną podstawę polską i kluczowe przedmioty podstawy brytyj-

skiej. Jesteśmy dumni, cały nasz zespół, bo to nie tylko szyld czy budynek, ale przede wszystkim ludzie, którzy są zaangażowani w to, co robią. Często zdarzało nam się odpowiadać na pytania, dlaczego akurat w Zabrze powstała taka szkoła? Dlatego, że w Zabrze był odpowiedni klimat. Jestem zabrzezaninem, jestem z tego dumny, że właśnie w naszym mieście powstało coś wyjątkowego. Teraz stworzymy tak naprawdę kompleks międzynarodowy. 1 września podwoje otworzy budynek przy ulicy Niemcewicza 1, który dzięki przychylności pani prezydent udało nam się wydzierżawić jako fundacji w ubiegłym roku. Będziemy tam mieli międzynarodowe przedszkole, szkołę podstawową i liceum ogólnokształcące, czyli wyjątkowy kompleks na mapie edukacyjnej Śląska – podsumowuje Mariusz Drogokupiec. MM

Robert Oszek doczekał się upamiętnienia

Pochodzący z Zabrze Robert Oszek, jeden z dowódców w III powstaniu śląskim, będzie miał pomnik w naszym mieście. Uchwałę w tej sprawie podjęli radni podczas kwietniowej sesji Rady Miasta.

Kapitan Robert Oszek urodził się 30 maja 1896 r. w Zabrzu. W 1919 r. wstąpił do Marynarki Wojennej, a następnie uczestniczył w walkach Floty Pińskiej i Dnieprzańskiej w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Szczególnie zasłynął jednak z odwagi i męstwa w czasie III powstania śląskiego jako twórca i dowódca oddziału szturmowego marynarki i uczestnik walk o Górę św. Anny, a następnie komendant konspiracyjnej Organizacji „P”, której celem była ochrona polskich placówek i instytucji do momentu ich przejścia przez władze polskie.



▶ Robert Oszek Fot. wikipedia.org

W 1922 r. został awansowany do stopnia kapitana marynarki i ponownie rozpoczął służbę w Mary-

narce Wojennej. Za swoje zasługi był wielokrotnie honorowany odznaczeniami rangi państwowej.

Pomnik w formie wolnostojącej tablicy pamiątkowej z inskrypcją ma zostać posadowiony nieopodal budynku mieszkalnego przy ul. Franklina Roosevelta 47, w pobliżu miejsca, w którym, według przekazu historycznego, stała nieistniejąca już kamienica, w której przyszedł na świat Robert Oszek. Decyzja o upamiętnieniu zabrańskiego powstańca zapadła w związku z przypadającą w tym roku setną rocznicą III powstania śląskiego. GOR

RADA MIASTA ZABRZE – POSIEDZENIA KOMISJI

KOMISJA BUDŻETU I INWESTYCJI

11.05 godz. 16.00 – Funkcjonowanie, plany inwestycyjne i budżetowe Szpitala Miejskiego w Zabrzu.

KOMISJA EKOLOGII

11.05 godz. 14.00 – Konkursy i możliwości dofinansowania działań ekologicznych mieszkańców Zabrze.

KOMISJA GOSPODARKI KOMUNALNEJ I ROZWOJU MIASTA

6.05 godz. 12.00 – Ocena jakości hermetyzacji Stacji Segregacji FCC Polska sp. z o.o.

KOMISJA KULTURY I DZIEDZICTWA

19.05 godz. 14.30 – Dzielnice Kultury. MOK w Zabrzu-Biskupicach – plany pracy, oferta kulturalna. Komisja wyjazdowa.

KOMISJA OŚWIATY

20.05 godz. 15.30 – Analiza arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2021/2022 ze szczególnym uwzględ-

nieniem planów naborowych i ruchów kadrowych nauczycieli.

KOMISJA PRAWA I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

10.05 godz. 14.00 – Ocena funkcjonowania monitoringu miejskiego. Analiza zdarzeń, efekty wykorzystania, propozycje zmian.

KOMISJA REWIZYJNA

13.05 godz. 14.15 – Kontrola CIK w zakresie kosztów działalności. Sprawy bieżące i organizacyjne. Komisja zdalna lub wyjazdowa.

KOMISJA SPORTU, TURYSTYKI I REKREACJI

10.05 godz. 12.30 – Lato w mieście. Przygotowanie obiektów sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży w czasie wakacji.

KOMISJA ZDROWIA I POLITYKI SPOŁECZNEJ

11.05 godz. 16.00 – Funkcjonowanie, plany inwestycyjne i budżetowe Szpitala Miejskiego w Zabrzu.

W związku z nadal trwającym zagrożeniem epidemiologicznym oraz zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego, dotyczącymi przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-Cov 2, radni Rady Miasta (w tym przewodnicząca Rady) w ramach dyżurów przyjmują interwencje mieszkańców wyłącznie telefonicznie. Biuro Rady Miasta – tel. 32 27 39 750.

Dla dalszego rozwoju nowoczesnej medycyny

List intencyjny w sprawie współpracy pomiędzy Zabrzem a Śląskim Uniwersytetem Medycznym podpisali prezydent miasta Małgorzata Mańka-Szulik i rektor uczelni prof. Tomasz Szczepański. Celem porozumienia jest dalszy rozwój medycyny w regionie i zwiększenie możliwości pozyskiwania wspierających ten rozwój środków zewnętrznych.

Znaczenie współpracy uczelni z Zabrzem ma wymiar historyczny, a także niezwykle ważny dla przyszłości. Właśnie w tym mieście wszystko się zaczęło. Od powołania Akademii Lekarskiej w 1948 roku aż do utworzenia Wydziału Nauk Medycznych Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, z wyjątkową kadrą dydaktyczną i studentami – podkreśla Agata Pustułka, rzecznik prasowy Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. – Zawartej umowie przyświecają wspólny cel i intencje. To przede wszystkim podjęcie działań na rzecz rozbudowy uczelnianej infrastruktury na potrzeby badawczo-naukowe, umożliwienie świadczenia usług zdrowotnych, a także prowadzenie nowoczesnej działalności dydaktycznej – dodaje.

– To porozumienie pozwoli na skuteczne pozyskiwanie kolejnych środków zewnętrznych, szczególnie w unijnej perspektywie finansowej 2021–2027 – zwraca uwagę prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szu-



► Prezydent Małgorzata Mańka-Szulik i rektor SUM prof. Tomasz Szczepański Fot. UM Zabrze

lik. – W Zabrzu konsekwentnie zwiększamy poziom szkolnictwa wyższego. Dzięki współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym zrealizowanych zostało wiele cennych inicjatyw, w tym sztandarowy projekt nowoczesnego Centrum Symulacji Medycznej przy ulicy Dworcowej. Dzięki ambitnej wizji władz Politechniki Śląskiej i owocnej współpracy z miastem przy ulicy Roosevelta funkcjo-

nuje kampus z Wydziałem Organizacji i Zarządzania oraz Wydziałem Inżynierii Biomedycznej. Aktualnie prowadzone są roboty budowlane zmierzające do powstania Śląskiego Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu. To wart ponad sto milionów złotych projekt realizowany przy współpracy uczelni z miastem i firmą Philips Healthcare – dodaje.

GOR



► Historyczny kampus uczelni w Rokitnicy Fot. Igor Cieśliski



► Zajęcia w Centrum Symulacji Medycznej

W rocznicę tragedii

10 kwietnia to data szczególna w historii naszego kraju. Tego dnia obchodzimy rocznicę zbrodni katyńskiej z 1940 r. oraz katastrofy smoleńskiej, do której doszło 70 lat później. Pandemia sprawiła, że w tym roku uroczystości miały jedynie symboliczny charakter.

Zabrzańskie uroczystości tradycyjnie odbyły się przy pamiątkowych tablicach w parku przy ul. Dubiela. – Wprawdzie minęło już jedenaście lat, ale wciąż mamy przed oczami osoby, które zginęły pod Smoleńskiem. Widzimy historię Katyńia, bo przecież te dwie historie bardzo się łączą. Historie dla nas bolesne, bardzo dotkliwe. Historia naszego kraju jest bardzo trudna i myślę, że dobrze, byśmy z niej wyciągali wnioski. Historia jest najlepszą nauczycielką narodów. Obchodzenie tych rocznic jest dla nas o tyle ważne, że prowokuje nas do refleksji – mówi prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

Przypomnijmy, że według ustaleń Instytutu Pamięci Narodowej zbrodnia katyńska pochłonęła ponad 21 tysięcy istnień. Zginęli polscy oficerowie, urzędnicy państwowi, policjanci oraz przedstawiciele inteligencji. Jedenaście lat temu, w drodze na uroczystości zorganizowane z okazji 70. rocznicy zbrodni katyńskiej, katastrofie uległ prezydencki samolot Tu-154. Pod Smoleńskiem zginęło wówczas 96 członków polskiej delegacji, a wśród nich prezydent RP



► Delegacja zabrzańskiego samorządu przy pamiątkowych tablicach w parku przy ul. Dubiela Fot. UM Zabrze

Lech Kaczyński wraz z małżonką Marią Kaczyńską, ostatni prezydent RP na uchodźctwie Ryszard Kaczorowski, wicemarszałkowie Sejmu i Senatu RP, parlamentarzyści, dowódcy Sił Zbrojnych RP, pracownicy Kancelarii Prezydenta RP, szefowie instytucji państwowych, przedstawiciele ministerstw, organizacji kombatanckich i społecznych, duchowni oraz załoga samolotu.

– Wspominamy panią senator Krystynę Bochenek, którą przecież gościliśmy w Zabrzu między innymi przy okazji Metropolitalnego Święta Rodziny. Wspominamy pana Macieja Płażyńskiego, który we wspólnocie polskiej tyle dobra zrobił dla Polaków za granicą, szczególnie na

wschodzie. Nie można nie wspomnieć prezydenta Lecha Kaczyńskiego, który z dużą determinacją realizował zadania mające zmieniać nasz kraj. Obyśmy zmieniali dobrze, obyśmy chcieli budować wspólnie, bez uszczerbku dla tego, co udało się naszym poprzednikom – podkreśla prezydent Małgorzata Mańka-Szulik.

– Przekazując historię, powinniśmy zawsze pokazywać przykładem, że złożenie kwiatów pod tablicami, pod pomnikami, w miejscach upamiętniających wydarzenia jest bardzo ważne, by kolejne pokolenia mogły wracać do historii i ją analizować – zaznacza Łucja Chrzęstek-Bar, przewodnicząca Rady Miasta.

MM



Pod znakiem ważnych rocznic

Uroczystości związane ze Świętem Narodowym Trzeciego Maja i rocznicą wejścia Polski do Unii Europejskiej towarzyszą nam nieodłącznie w pierwszych dniach maja. Ten okres to również Święto Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Święto Pracy.



► Konstytucja sprzed 230 lat Fot. wikipedia.org



► Krzyż na placu kościelnym Fot. UM Zabrze



► 2 maja obchodzimy Dzień Flagi Fot. UM Zabrze

Dzień Flagi RP ustanowiony został w 2004 r. Obchodzimy go 2 maja, czyli pomiędzy dwoma świętami państwowymi: Świętem Pracy oraz Świętem Narodowym Trzeciego Maja. W tym roku świętujemy 230. rocznicę uchwalenia przez Sejm Czteroletni konstytucji, którą uważa się powszechnie za pierwszą w Europie i drugą na świecie ustawę zasadniczą o najwyższym dla państwa znaczeniu, określającą ustrój polityczny, społeczny i gospodarczy. Była to najważniejsza reforma Sejmu Czteroletniego. Autorami konstytucji byli król

Stanisław August Poniatowski, Ignacy Potocki oraz Hugo Kołłątaj. Konstytucja regulowała prawa i obowiązki ogółu mieszkańców oraz zasady organizacji władzy państwowej.

Podobnie jak przed rokiem również i tym razem pandemia wymusiła dużo skromniejsze niż zwykle obchody Święta Narodowego Trzeciego Maja. Wpisały się w nie msza w intencji Ojczyzny odprawiona w kościele św. Anny oraz symboliczne złożenie kwiatów pod tablicą „Pamięci tych, co grobów nie mają” na placu kościelnym.

Początek maja to również Święto Pracy. Obchodzone jest od 1890 r. Wprowadziła je II Międzynarodówka dla upamiętnienia wydarzeń, do jakich doszło w 1886 r. w Chicago. Po strajku i zwolnieniu wszystkich pracowników jednego z zakładów doszło wówczas do zamieszek. 1 maja to również rocznica wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Nasz kraj dołączył do tej europejskiej rodziny w 2004 r., będąc w grupie dziesięciu państw przyjętych wówczas do wspólnoty. GOR

W ZABRZU RUSZA KOLEJNY PROGRAM, KTÓREGO CELEM JEST OCHRONA ŚRODOWISKA

ZADBAJ O POWIETRZE, KTÓRYM ODDYCHASZ



Około trzysta milionów złotych przeznaczyło w ostatnich latach Zabrze na przedsięwzięcia służące ochronie środowiska. W obchody przypadającego w kwietniu Międzynarodowego Dnia Ziemi wpisało się uruchomienie kolejnego programu, w ramach którego mieszkańcy miasta mogą otrzymać dofinansowanie wymiany źródeł ciepła w domach jednorodzinnych.

Deklaracje udziału w projekcie, które można pobrać ze strony www.miastrzabrze.pl, mogą składać osoby fizyczne będące właścicielami lub współwłaścicielami budynków mieszkal-

nych jednorodzinnych położonych na terenie Zabrza. Termin mija 26 maja. Deklaracje w formie papierowej należy włożyć do koperty, która powinna zostać zamknięta i opisana: „Dbaj o powietrze”. Kopertę umieszcza się w urnie na parterze budynku Urzędu Miejskiego przy ul. Wolności 286 lub w urnie w punkcie konsultacyjno-informacyjnym przy ul. Powstańców Śląskich 2/1.

Można też wysłać ją pocztą na adres:

Urząd Miejski w Zabrzu, Wydział Ekologii, 41-800 Zabrze, ul. Wolności 286. Decyduje data stempla pocztowego.

Dofinansowanie obejmuje wymianę źródeł ciepła na źródła spełniające standardy niskoemisyjne (zasilane gazem, węglem kamiennym, energią elektryczną, biomasą lub innymi odnawialnymi źródłami energii) lub przyłączenie budynku mieszkalnego jednorodzinnego do sieci ciepłowniczej albo gazowej. Poziom dofinansowania jednego przedsięwzięcia niskoemisyjnego może wynieść maksymalnie 85 procent kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Zakłada się maksymalną kwotę dofinansowania w wysokości 20 tys. zł. Dofinansowanie w formie grantu ma być wypłacane po zrealizowaniu przedsięwzięcia niskoemisyjnego przez uczestnika projektu i po dokonaniu zapłaty za zrealizowane przedsięwzięcie.

Informacje o projekcie można uzyskać:

- telefonicznie pod nr 32 37-33-354, 505-457-236; od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–15.00
- w Punkcie Informacji o Mieście przy ul. Powstańców Śląskich 2/1; punkt czynny będzie w poniedziałki w godzinach 9.00–17.00 i czwartki w godzinach 8.00–14.00 od 26 kwietnia do 26 maja, z wyjątkiem dni świątecznych
- na stronie internetowej www.miastrzabrze.pl w zakładce Dla Mieszkańców – Ekologia – Dofinansowanie

PODEJMujemy WYZWANIA

W Zabrzu podejmujemy wiele inicjatyw ekologicznych. W ostatniej dekadzie przeznaczaliśmy na ten cel około trzysta milionów złotych. Dzięki temu prowadzone są termomodernizacje obiektów użyteczności publicznej i mieszkalnych, budynki przyłączane są do istniejących i nowych sieci ciepłowniczych, dofinansowywana jest wymiana źródeł ciepła, powstają kolejne ścieżki rowerowe. Z myślą o dalszej poprawie jakości powietrza i zachowaniu czystego środowiska, konsekwentnie realizujemy następne przedsięwzięcia. Aktualnie rozpoczynamy nabór wniosków na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych w ramach nowego programu „Dbaj o powietrze”, którego wartość wyniesie ponad pięć milionów złotych.

MAŁGORZATA MAŃKA-SZULIK, PREZYDENT ZABRZA

Kolumna dofinansowana ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja.



Kolumnę dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Segregacja bez tajemnic

W Zabrzu ruszyła kampania edukacyjna „Segreguj swoje odpady”. Jej celem jest zwiększenie świadomości w zakresie właściwego sortowania śmieci. Jednocześnie na ulicach ustawione zostały charakterystyczne czerwone kontenery, do których można wrzucać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz baterie i tonery.



► Jeden z billboardów promujących kampanię Fot. UM Zabrze

Pojawienie się w naszym mieście kontenerów to efekt włączenia się Zabrza do ogólnopolskiego projektu Elektryczne Śmieci. Jest on realizowany wspólnie przez MB Recycling, Fundację Odzyskaj Środowisko oraz organizację odzysku AURAEKO.

– W Zabrzu stanęło dziesięć pojemników, aczkolwiek w przyszłości liczba ta może się zwiększyć, w zależności od potrzeb samych mieszkańców. Mnogość lokalizacji sprawia, że każdy obywatel Zabrza będzie mógł szybko i łatwo pozbyć się elektrycznych śmieci, nie tracąc czasu na dojazd i szukanie odpowiedniego kontenera. Warto również podkreślić, że elektryczne śmieci trafiają do profesjonalnych zakładów przetwarzania, a z części odzy-

skanych materiałów powstają ule z recyklingu oraz wyjątkowa „sztuka ze śmieci” – tłumaczy Robert Magolon, pełnomocnik zarządu ds. projektu Elektryczne Śmieci.

– W naszych domach i mieszkaniach znajdują się elektroodpady, które powinny zostać odpowiednio zagospodarowane. Jestem przekonana, że zabrzanie będą chętnie korzystać z czerwonych pojemników oraz infolinii, poprzez którą można zgłaszać odbiór sprzętów wielkogabarytowych – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. – Wspólnie udowadnimy, że troska o środowisko naturalne nie jest trudna. Wystarczy proste działania każdego z nas. Łatwo jest być eko – dodaje.

GOR

LOKALIZACJA POJEMNIKÓW

Centrum Północ
ul. Wolności 185 a–c

Zaborze Północ
ul. Janika 13

Kończyce
ul. Paderewskiego/
ul. Beskidzka (obok parkingu)

Helenka
ul. Jordana 45–47
ul. Ofiar Katynia 40

Maciejów
ul. Kondratowicza (parking
w okolicy kościoła)

Mikulczyce
ul. 11 Listopada 161–163

Guido
ul. Sportowa 1a

Osiedle Mikołaja Kopernika
al. Korfantego/ ul. Hermisza
(parking przy parku Jana Pawła II)

Makoszowy
ul. Sejmowa/ ul. Kordeckiego
(teren zielony)



Myślami

przy Ojcu Świętym

„A przecież nie cały umieram” – wystawą pod takim tytułem zainaugurowane zostały 2 kwietnia obchody Dni Papieskich. W tym roku, z uwagi na pandemię, miały one przede wszystkim charakter online.

W tym roku wadowickich kremlówek nie ma i spotykamy się głównie online, ale myślę, że tego, co najważniejsze, nie brakuje. Warto choć na chwilę się zatrzymać. Czas ku temu jest sprzyjający – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik.

– Ciągłe jakby za mało myśli i nauk Jana Pawła II jest wcielanych do naszego życia – mówi Czesław Zdechlikiewicz, kierownik Centrum Organizacji Pozarządowych w Zabrzu, które co roku zajmuje się organizacją Dni Papieskich.

Tym razem 2 kwietnia, w samo południe, w oknach Czytelni Ogólnej Miejskiej Biblioteki Publicznej pojawiła się wystawa nawiązująca do postaci Jana Pawła II. Znalazły się na niej wycinki prasowe z okresu po śmierci papieża. – Szesnaście lat temu kupiłem wszystkie gazety, które ukazały się w tygodniu po śmierci Jana Pawła II. To planszowa wersja tych gazet. To element przypomnienia sobie atmosfery tamtych dni i wspomnienia wielkiego człowieka – dodaje Czesław Zdechlikiewicz.

Na stronie zabrzańskiej biblioteki można było się zapoznać m.in. ze zbiorem wierszy Karola Wojtyły. – Cieszę się niezmiernie, że w tych trudnych, pandemicznych czasach biblioteka już po raz kolejny mogła uczestniczyć w Dniach Papieskich – mówi Tomasz Iwasiów, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu.

W programie obchodów znalazł się również recital gitarowy Patryka



► Św. Jan Paweł II ze swoim kierowcą, bratem Marianem Markiewiczem Fot. arch. brata Mariana Markiewicza

Filipowicza „Pieśni śpiewane gitarą”. Obchody Dni Papieskich podsumowano 8 kwietnia. Na Facebooku biblioteki zorganizowano wieczór poetycki online, w którym wzięli udział uczestnicy „Warsztatów literackich”. Odbыл się on pod hasłem „Coś zostaje z dziedzictwa i coś z zapowiedzi”.

Z kolei 14 kwietnia w Galerii Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu odbył się wernisaż wystawy „W drodze do świętości”. – Na razie możemy zaprosić do obejrzenia wystawy w wersji online. To wystawa o Janie Pawle II, którą MOK chciał zorganizować rok temu, z okazji setnej rocznicy urodzin Jana Pawła II. Nie udało nam się tego zrobić z wiadomych względów. I ta wystawa pojawiła się u nas

w tym roku w ramach obchodów Dni Papieskich. Ta ekspozycja bardzo ciekawych plansz i zdjęć przyjechała do nas z Muzeum Miejskiego w Wadowicach, czyli rodzinnego miasta Papieża. To są zdjęcia, które obejmują okres od 1920 do 2005 roku. Obrazują rodzinny dom papieża, lata posługi dla kościoła krakowskiego oraz jako biskupa Rzymu. Na wystawie nie brakuje zdjęć z początkowej i późniejszej działalności kapłańskiej i niezapomnianych, barwnych zdjęć z podróży apostolskich Jana Pawła II – opowiada Katarzyna Flak, dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu.

Wystawa pozostanie w naszym mieście do połowy maja. Na stronie internetowej www.mok.art.pl można obejrzeć prezentujący ją film. MM



► Nagrody wręczono podczas spotkania w ratuszu Fot. UM Zabrze

MIĘSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W ZABRZU PODWÓJNIE DOCENIONA

Laury dla naszej księżnicy

Dwie cenne nagrody trafiły do Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jerzego Fusieckiego w Zabrze. Jedną z nich to wyróżnienie „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Zabrzeńska księżnica otrzymała również Medal Bibliotheca Magna Perennisque – prestiżowe wyróżnienie przyznawane od 1995 r. przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.

Każdego roku dopisujemy do listy laureatów fantastyczne nazwiska. Chcemy w ten sposób docenić pracę dla miasta i jego mieszkańców – mówi prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik, z której inicjatywy została ustanowiona nagroda. – Za każdym razem z dumą i ze wzruszeniem podchodzę do wręczania tych statuetek. Widzimy bowiem, że ludzie, którzy pracują w naszym mieście, nie szczędzą dla drugiego człowieka sił i czasu – dodaje.

– Medal Bibliotheca Magna Perennisque to najwyższe możliwe wyróżnienie, jakie nadaje Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich bibliotekom publicznym w kraju. Takim sposobem znaleźliśmy się w gronie takich instytucji, jak Biblioteka Narodowa, Jagiellońska czy Ossolineum – mówi Tomasz Iwasiów, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrze. – Jesteśmy z tego bardzo dumni, ale to też dla nas wyzwanie, by ten poziom utrzymać. Myślę, że wszyscy bibliotekarze, zarówno ci obecnie pracujący, jak i ci, którzy budowali tę bibliote-

kę od 75 lat, przyczynili się do tego sukcesu, który my dzisiaj możemy świętować – dodaje.

Uroczystość w Sali Historycznej ratusza była również okazją do wręczenia przyznanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznak „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Biblioteka została wyróżniona za działalność w obszarze tworzenia, upowszechniania i ochrony kultury oraz aktywność dotyczącą promocji czytelnictwa. Za indywidualne zasługi odznaki otrzymali także dyrektor Tomasz Iwasiów, zastępca dyrektora Paweł Dobrzelecki oraz Ewa Chuć, zastępca kierownika Działu Instrukcyjno-Metodycznego i Obsługi Sieci oraz Promocji i Marketingu.

– Obserwując pracę naszych bibliotekarzy na co dzień, widzimy ich zaangażowanie i wkład nie tylko w kulturę, ale i w życie miasta. Gratuluję serdecznie otrzymanych wyróżnień. Wszystkim zabrzeńskim bibliotekarzom dziękuję za pełną pasję pracę na rzecz mieszkańców naszego miasta – podkreśla prezy-

dent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

– Zabrze stało się w ostatnim czasie miastem literackim. Składa się na to wiele konferencji, spotkań i innych aktywności. Zabrze produkuje idee, produkuje pewną nową jakość myślenia o literaturze na Górnym Śląsku – uważa prof. Zbigniew Kadłubek, dyrektor Biblioteki Śląskiej.

Przypomnijmy, że biblioteka była pierwszą instytucją kultury, jaka po wojnie rozpoczęła w Zabrze regularną działalność. Założycielem placówki był pochodzący z Krakowa bibliotekarz Jerzy Fusiecki. W lutym 2008 r. zabrzeńska księżnica stała się drugą w Polsce, i pierwszą w województwie śląskim, całkowicie skomputeryzowaną w systemie PROLIB miejską biblioteką publiczną. Placówka prowadzi zakrojoną na szeroką skalę działalność wydawniczą, realizuje także wiele projektów związanych m.in. z promocją czytelnictwa.

– Takie wyróżnienie sprawia, że człowiek ładuje baterie i chce pracować jeszcze lepiej – uśmiecha się Ewa Chuć.

MM

Pod opieką świętego Floriana

Około 2,5 tysiąca razy interweniują w ciągu roku zabrzańscy strażacy. Zawodowych ratowników wspierają od lat druhowie ochotnicy. W naszym mieście jednostki OSP działają w Grzybowicach, Kończycach, Makoszowach i Mikulczycach. Dzień Strażaka to okazja do podziękowania im za pełną poświęcenia codzienną służbę.

4 maja obchodzony jest na świecie jako Międzynarodowy Dzień Strażaka. W tym dniu świętują zarówno strażacy zawodowi, jak i ochotnicy. W Polsce obchodzony jest jako święto zawodowe, ustanowione przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 2005 r. Ustawodawca w ten sposób utrwalił tradycję honorowania strażackiej służby w dniu wspomnienia w Kościele katolickim patrona strażaków – św. Floriana. Święty ten stał się orędownikiem strażaków po pożarze na krakowskim Kleparzu w 1528 r. Znajdowały się tam jego relikwie. Ogień zajął wtedy okoliczne budynki, oszczędzając w znacznej mierze kościół św. Floriana. Od tego czasu zaczęto czcić Floriana jako patrona od pożaru, a strażacy uważają



► Zabrzeńscy strażacy Fot. UM Zabrze

go za swego opiekuna. Św. Florian jest także opiekunem innych zawodów związanych z ogniem: hutników i koksowników.

– Z okazji Międzynarodowego Dnia Strażaka składam najserdeczniejsze życzenia strażakom z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej oraz druhom z ochotniczych straży pożarnych w Grzybowicach,

Kończycach, Makoszowach i Mikulczycach. Dziękuję za waszą pełną zaangażowania i poświęcenia służbę na rzecz drugiego człowieka. Swoją codzienną pracą dbacie o bezpieczeństwo naszych mieszkańców. Życzę, aby święty Florian miał was zawsze w swojej opiece – podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. – Dużo zdrowia i pomyślności życzę również wszystkim pracownikom Huty Zabrze oraz JSW Koks. Niech wasza praca będzie źródłem nieustającej satysfakcji – dodaje.

Tegoroczne obchody Dnia Strażaka, podobnie jak przed rokiem, mają z powodu pandemii bardzo skromny charakter. Obchody wojewódzkie zaplanowano 21 maja na rynku w Wodzisławiu Śląskim.

GOR



► W Międzynarodowym Dniu Strażaka świętują zarówno zawodowi ratownicy, jak i ochotnicy Fot. UM Zabrze

Mieszkania z ogródkami i szeregowki na Helence

Dopiero co ogłoszony został przetarg na budowę nowoczesnego bloku przy ul. Żeromskiego, a gminna spółka ZBM-TBS już przygotowuje się do rozpoczęcia kolejnej inwestycji. Tym razem ekipy budowlane pojawią się w dzielnicy Helenka, gdzie powstaną cztery budynki wielorodzinne oraz kilkanaście domów w zabudowie szeregowej.



► Tak ma wyglądać nowe osiedle na zabrzańskiej Helence wizualizacja: ZBM-TBS

Planowana inwestycja obejmuje budowę czterech budynków wielorodzinnych z łącznie 64 mieszkaniami oraz zespołu czternastu budynków jednorodzinnych, o powierzchni użytkowej 140 metrów kwadratowych każdy, w zabudowie szeregowej – tłumaczy Renata Le-mańska, prezes spółki ZBM-TBS. – Wykonane zostaną nowe sieci

uzbrojenia terenu, drogi dojazdowe, miejsca postojowe oraz place zabaw i place gospodarcze – dodaje.

Nowe domy mają powstać przy ul. Niepokólczyckiego. Domki w zabudowie szeregowej będą oferowane na sprzedaż – dojdzie do własności, mieszkania w budynkach wielorodzinnych zostaną przeznaczone pod wynajem.

– Z mieszkań na parterze będzie można wyjść bezpośrednio do ogródka – zwraca uwagę Janusz Krisz z zarządu spółki ZBM-TBS. – Inwestycja jest obecnie na etapie koncepcji, w drugim kwartale tego roku chcemy ogłosić przetarg na projekt – dodaje.

Planowany termin przekazania budynków do użytku to 2024–2025 r. GOR

UWAGA! Rekrutacja PRZEDSZKOLE MIRIADA



Język angielski Zajęcia z języka angielskiego w naszym przedszkolu odbywają się codziennie i obejmują dzieci z wszystkich grup wiekowych.

Gabinety pedagogiczno-psychologiczne Dysponujemy licznymi, ciekawymi pomocami, które zachęcają dzieci do nauki i terapii poprzez zabawę.

Gabinet logopedyczny Nowoczesne pomoce, w tym również specjalne programy komputerowe, w znaczący sposób podnoszą skuteczność prowadzonej terapii.

Sala terapii SI Sala do terapii SI wyposażona jest w urządzenia dostarczające dzieciom różnego rodzaju wrażeń dotykowych, przedmiotowych i proprioceptywnych.

Sala Doświadczenia Świata Zajęcia w Sali Doświadczenia Świata to przede wszystkim wszechstronna stymulacja układu nerwowego dziecka oraz dostarczanie mu bodźców, które pozytywnie wpływają na koncentrację, pamięć i aktywność fizyczną.

Zajęcia artystyczno-ceramiczne To ćwiczenie cierpliwości, koncentracji, precyzji i konsekwencji w tworzeniu pracy, a także doskonalenie zdolności manualnych.

Od ponad 20 lat przedszkole specjalizuje się w prowadzeniu i kształceniu dzieci z autyzmem oraz z zespołem Aspergera.

www.miriada.edu.pl

Zabrze, ul. Park Hutniczy 12,
tel. 32 271 68 79

Bytom Stroszek
ul. Strzelców
Bytomskich 200,
tel. 32 778 34 54

Bytom-Centrum
ul. Strzelców
Bytomskich 16a,
tel. 32 280 10 55



SPRZEDAŻ OZDOBNYCH KAMIENI OGRODOWYCH

ZABRZE,
ul. Ofiar Katynia 56
Tel. 32 274 93 92





► Uczestnicy „Mody na polski” na scenie Miejskiego Ośrodka Kultury Fot. UM Zabrze

ZA NAMI XII EDYCJA AKCJI „MODA NA POLSKI”

Rozmawiali i godali o małych ojczyznach

„Moje strony – hajmat – małe ojczyzny” to hasło XII edycji „Mody na polski”, która w kwietniu odbyła się na scenie Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu. Wydarzenie przygotowali uczniowie i nauczyciele IV Liceum Ogólnokształcącego oraz zabrzańskiego plastyka. Ze względu na pandemię zostało ono udostępnione w sieci.

Moda na polski” trwa już dwa-naście lat. Tym razem dotykamy hajmatu, dlatego w tym roku mówimy i godomy – zwraca uwagę Maria Skrzypczyk, dyrektor IV LO im. Mikołaja Reja w Zabrzu. – Nie wyobrażaliśmy sobie, że Mody mogłoby nie być w tym roku. Nie chcieliśmy odpuścić, dlatego nagranie udostępniamy wszystkim chętnym – dodaje.

– Temat spotkania co roku jest inny. Tym razem były to małe ojczyzny, domowe okolice, to, co na Śląsku nazywamy hajmatem. Chodziło też o odczarowanie tego słowa, bo na Śląsku jest to jakby oczywiste. Jak ktoś się pyta, jaki jest twój hajmat, albo gdzie jest twój hajmat, to każdy rozumie o co chodzi. Chcieliśmy pokazać piękno tradycji i zachęcić do szukania własnych korzeni i do doceniania swojej tożsamości – pod-



► Nie zabrakło występów uczniów Fot. UM Zabrze

kreśla Piotr Michna, nauczyciel w IV LO.

W tegorocznej edycji wydarzenia wzięli udział prof. Zbigniew Kadłubek – dyrektor Biblioteki Ślą-

skiej, dr Katarzyna Węgrzynek – wiceprezes Związku Górnośląskiego oraz Zbigniew Stryj – dyrektor artystyczny Teatru Nowego, który nie tylko opowiedział o swojej śląskiej małej ojczyźnie, ale i podzielił się swoimi spostrzeżeniami na temat tego, jak odbierają nas inni. Zaprezentował także kilka swoich śląskich wierszy. W programie znalazła się również dyskusja na temat napisanej po śląsku książki „Listy z Rzymu”, której autorem jest prof. Zbigniew Kadłubek.

Uczniowie zaprezentowali swoje interpretacje utworów Miłosa, Mickiewicza, Bończyka czy Wańka. Pojawił się też fragment kultowej bajki Janoscha „Ach, jak cudowna jest Panama”, którą przygotowało Rejowskie Studio Animacji. Dodatkową atrakcją „Mody na polski” stanowią obrazy autorstwa uczniów zabrzańskiego plastyka. MM

KOLEJNA INWESTYCJA W RAMACH BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

Nowe oblicze boiska

Na osiedlu Młodego Górnika oddano do użytku zmodernizowane boisko piłkarskie. Zrealizowana przez miasto inwestycja to efekt głosowania w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Obywatelskiego.

Obiekt sportowy mieści się na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 przy ul. Gwareckiej 15. Inicjatywę zmodernizowania boiska zgłosili mieszkańcy dzielnicy. Koszt inwestycji wyniósł prawie 155 tys. zł. Zakres robót obejmował

położenie nawierzchni syntetycznej, poliuretanowej o wymiarach 24 na 12 metrów, odwodnienie boiska, budowę ogrodzenia, montaż chodników z kostki betonowej oraz montaż tablicy z regulaminem.

GOR

reklama

DOM RODZINA

ZAPRASZAMY DO ZAPISÓW



NASZE ŻŁOBKI:

Żłobek
„Bożego Miłosierdzia”
Zabrze-Centrum
ul. Majnusa 7

Żłobek
„Dzieciątka Jezus”
Zabrze-Zaborze,
ul. Wolności 586

Żłobek
„Misiowa Kraina”
Zabrze-Mikulczyce
al. Szczęście
Ludwika 2



- 3 Żłobki
- Czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 6:00-17:00
- 10-letnie doświadczenie w opiece nad dziećmi do lat 3
- 6 miejsc dla dzieci niepełnosprawnych
- Monitoring
- Wykwalifikowana kadra
- Place zabaw na terenie placówek
- Własna kuchnia
- Sale wyposażone i dostosowane do wieku dzieci
- Bezpłatne zajęcia: plastyczne, ruchowe, muzyczne, sensoryczne, biblioterapia, j. angielski (dodatkowo: dogoterapia, sensoplastyka®, judo)



Kontakt:

Kierownik Zespołu Żłobków 575-241-606
p.wilk-maksym@dom-rodzina.pl

biuro@dom-rodzina.pl
www.dom-rodzina.pl



Pomost do pełni życia

Fundacja „Pomost” została laureatem tegorocznej edycji plebiscytu Tytani Społeczni Zabrze. Jego celem jest nagradzanie organizacji pozarządowych, które nie wahają się podejmować ważnych wyzwań i inicjatyw społecznych. Inicjatorem konkursu jest Centrum Organizacji Pozarządowych w Zabrzu.

Warto inwestować w ludzi, którzy w jakimś momencie życia się pogubili. Inicjatywy podejmowane przez Fundację „Pomost” są tego znakomitym przykładem – podkreśla Jan Szulik, pełnomocnik prezydenta Zabrze ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, który od lat wspiera działania fundacji.

– To jedno z najcenniejszych wyróżnień dla nas, bo doceniły nas organizacje, z którymi na co dzień współpracujemy. Nagroda od organizacji takich jak my jest szczególnie cenna i ważna – podkreśla Edward Szeliga, prezes Fundacji „Pomost”.

Fundacja „Pomost” była jedną z trzynastu organizacji pozarządowych zgłoszonych do tej edycji plebiscytu. – Organizujemy ten konkurs od czterech lat. Każda organizacja zabrańska może typować laureatów pierwszego, drugiego i trzeciego miejsca – tłumaczy Łukasz Kozub z Centrum Organizacji Pozarządowych.

Nagrodzona w tym roku fundacja kontynuuje działalność stowarzyszenia pod tą samą nazwą. To jedna z najszybciej rozwijających się organizacji pozarządowych na Śląsku. Ma na swoim koncie wiele różnych działań, między innymi w obszarze reintegracji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zwłaszcza byłych więźniów. Fundacja „Pomost” prowadzi grupy wsparcia oraz zajęcia profilaktyczne na terenie jednostek penitencjarnych. Z jej ramienia działa także ośrodek readaptacyjny dla byłych więź-



▶ Jan Szulik Fot. UM Zabrze

niów, punkt konsultacyjny dla osób, które opuszczają zakład karny oraz ich rodzin.

Fundacja współpracuje ze sztabem specjalistów, w tym psychologów, psychoterapeutów uzależnień czy trenerów. W 2019 r. zostało zawarte porozumienie między Fundacją Pomost, Fundacją Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego a Zabrzem i województwem śląskim. Celem był rozwój Społecznego Ośrodka Readaptacyjnego. – Wspólnie z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim udało się nam wypracować innowacyjne metody readaptacji, które dzisiaj już mają standaryzację. Dwa lata temu szkoliliśmy w województwach pracowników społecznych, służbę więzienną, czyli zaczynamy to wdrażać w Polsce i to jest taki kolejny sukces. Udało nam się zebrać metody pracy i rozpowszechniamy je powoli na cały kraj – tłumaczy Edward Szeliga.

Fundacja działa również na rzecz zabrańskiej społeczności,



▶ Edward Szeliga Fot. UM Zabrze

remontując m.in. przedszkola. – Nasi podopieczni ostatnio nagrywali też bajkę dla dzieci, bo przedszkolaki dały im prezent świąteczny. Cieszymy się, że mają okazję wychodzić do ludzi, że społeczeństwo Zabrze otwiera się na nich i pozwala im na nowo zacząć życie – podkreśla Karolina Hawryło, wiceprezes Fundacji „Pomost”.

– Jeśli spojrzymy na Fundację „Pomost” to widzimy, dlaczego ta nagroda do niej trafiła. Fundacja podejmuje zadania w zakresie zwracania swoich podopiecznych z trudnych dróg. I to się udaje. Myślę, że zadanie jest bardzo trudne, ambitne, ale tu, w Zabrzu, udało nam się stworzyć program, w ramach którego nie tylko pomagamy, ale też stwarzamy alternatywę i perspektywę – podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

W Zabrzu zarejestrowanych jest 370 organizacji pozarządowych.

MM

Sparta wypiękniata

Wyjątkowy urodzinowy prezent otrzymała obchodząca jubileusz stulecia istnienia mikulczycka Sparta. Klubowy budynek przy ul. Mickiewicza został gruntownie wyremontowany. To dobre wieści dla trenujących tu sportowców.

W budynku wymieniona została instalacja elektryczna, ponieważ stara miała już około 30 lat. Wymienione zostały podłogi, drzwi, do tego doszły roboty murarskie, malarskie. Można powiedzieć, że to był remont kapitalny – mówi Andrzej Cieślik, prezes KS MOSiR Sparta Zabrze (na zdj. poniżej).

– Oddajemy w ręce środowisk sportowych i całej społeczności Mikulczyc zmodernizowane pomieszczenia budynku Sparty Zabrze – mówi prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. – To ważne dla młodych sportowców i mieszkańców dzielnicy miejsce zyskujące standard odpowiadający ich oczekiwaniom, ambicjom i planom. Nie ma Zabrze bez sportu i nie ma sportu bez Zabrze. Obchodząca w tym roku swoje stulecie Sparta najlepiej o tym świadczy. Mamy w mieście wiele



► Młodzi bokserzy w akcji Fot. TVZ

pięknych obiektów, które jeszcze nie tak dawno były utrzymywane czy też wspierane przez zakłady pracy. Dziś to już historia, dziś musi się z tym zmierzyć miasto. Konsekwentnie staramy się infrastrukturę sportową rozwijać i wzmacniać, ale trudno byłoby o sukces bez takich społeczników, jak tu, w Mikulczycach – dodaje.

Z budynku przy ul. Mickiewicza korzystają na co dzień kluby sporto-

we Sparta Zabrze, Boks Zabrze, ASY Sparta Zabrze oraz Sekcja Hodowców Gołębi Poczтовых w Mikulczycach. – Mamy sekcje piłki nożnej oraz piłki ręcznej dziewcząt i chłopców. Mamy struktury dla dzieci już od czwartego roku życia – mówi Janusz Piekarski, prezes Towarzystwa Sportowego ASY Sparta Zabrze.

Około 30 zawodników trenuje w klubie Boks Zabrze. – Z naszym ringiem wiąże się wyjątkowa historia. Boksowali na nim Henryk Średnicki i Leszek Błażyński, którzy w Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu stoczyli pierwszą w Polsce zawodową walkę bokserską – opowiada Krzysztof Tabak, prezes klubu.

Remont budynku kosztował około 120 tys. zł. Został sfinansowany ze środków własnych Sparty, przy wsparciu działających w budynku klubów, miasta i sponsorów. GOR



► Klubowy budynek przy ul. Mickiewicza w Mikulczycach Fot. UM Zabrze





► Przewodnicząca Rady Miasta Łucja Chrzęstek-Bar, Jesús Jiménez, prezydent Małgorzata Mańka-Szulik i Marcin Lijewski Fot. UM Zabrze

PO RAZ 39. MIESZKAŃCY WYBRALI NAJPOPULARNIEJSZYCH ZAWODNIKÓW I TRENERÓW

Zwycięzcy plebiscytu odebrali nagrody

Jesús Jiménez wśród zawodników i Marcin Lijewski w gronie szkoleniowców zwyciężyli w dorocznym plebiscycie na najpopularniejszych sportowców i trenerów Zabrze. Pamiątkowe statuetki odebrali podczas spotkania w Sali Historycznej ratusza. Ze względu na pandemię nie odbył się tradycyjny Bal Sportowca.

Pomimo pandemii emocje sportowe w mieście nie stygną – podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. – Kilkanaście tysięcy głosów oddanych na ulubionych zawodników i trenerów świadczy o tym, że pomimo braku możliwości spotykania się na arenach sportowych, mieszkańcy obserwują, cenią i szanują swoich idoli – dodaje.

Michał Wadowski, naczelnik Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu Urzędu Miejskiego w Zabrzu, przyznaje, że walka o najwyższy stopień podium toczyła się do samego końca. – Sytuacja była dynamiczna i zmieniała się wraz z przychodzeniem kolejnych głosów. Różnice w pierwszej trójce okazały się bardzo niewielkie – mówi Michał Wadowski.

W kategorii trenerów na trzecim miejscu uplasowała się Grażyna Nowak z klubu Iskra Zabrze. Na

drugim stopniu podium znalazł się szkoleniowiec Górnika Zabrze Marcin Brosz. Zwyciężył, po raz drugi z rzędu, trener piłkarzy ręcznych Górnika Marcin Lijewski. Jego szczyptorniści zdobyli w ubiegłym sezonie brązowe medale PGNiG Superligi.

– Głosowali mieszkańcy, więc to bardzo cenna forma docenienia pracy mojego zespołu – podkreśla Marcin Lijewski. – Każdy sukces łechta próżność, ale daje też mocnego kopa, by pracować dalej i z każdym dniem być coraz lepszym. Ja ze swej strony daję tyle, ile tylko jestem w stanie, by mój zespół był coraz lepszy – dodaje szkoleniowiec.

Wśród zawodników trzecie miejsce zajął Przemysław Wiśniewski z Górnika, jeden z czołowych obrońców ekstraklasy. Na drugim stopniu podium stanął Jakub Skrzyaniarz, piłkarz ręczny Górnika Za-

brze. Najwięcej głosów otrzymał pochodzący z Hiszpanii zawodnik Górnika Jesús Jiménez.

– Bardzo się cieszymy z tego sukcesu, bo to był dobry rok Jesúsa i całego Górnika. Możemy tylko żałować, że nie gramy systemem wiosna-jesień – mówi Dariusz Czernik, prezes Górnika Zabrze. – Ten plebiscyt to święto całego zabrańskiego sportu. Piłkarze nożni i ręczni są na świączniku, ale mamy do czynienia z wysiłkiem wielu trenerów, sportowców, działaczy. To ukłon w stronę każdej z tych osób – dodaje.

Plebiscyt na najpopularniejszych sportowców i trenerów Zabrze odbył się już po raz 39. Mieszkańcy oddawali głosy na swoich faworytów w trwającym od 30 grudnia głosowaniu online. Niestety, ze względu na pandemię laureaci nie mogli odebrać pamiątkowych statuetek podczas tradycyjnego Balu Sportowca.

GOR

Ruszyli do walki o Górny Śląsk

Wyniki przeprowadzonego w marcu 1921 r. plebiscytu nie usatysfakcjonowały żadnej ze stron, a proponowany podział Górnego Śląska spotkał się z ostrym sprzeciwem naszych przodków, którzy ponownie chwycili za broń. W nocy z 2 na 3 maja 1921 r. wybuchło III powstanie śląskie, na czele którego stanął Wojciech Korfanty.

W plebiscycie górnośląskim, który odbył się 20 marca 1921 r., za przyłączeniem Górnego Śląska do Polski opowiedziało 479 365 osób (40,3 procent), za jego pozostaniem w Niemczech 707 393 osoby (59,7 procent). W tej sytuacji Niemcy domagali się przyznania im prawie całego obszaru plebiscytowego z wyjątkiem powiatów pszczyńskiego i rybnickiego. Z kolei Wojciech Korfanty, kierujący Polskim Komisariatem Plebiscytowym, domagał się przyznania Polsce terenów położonych na wschód od linii nazwanej jego nazwiskiem, tzw. Linii Korfante-go. Biegła ona od Gorzowa Śląskiego – Olesna, poprzez Ozimek – Krapkowice – Koźle – Racibórz do Olzy. Tereny te stanowiły 59,1 procent obszaru plebiscytowego zamieszkałego przez 70,1 procent ludności.

Żądania strony polskiej zostały odrzucone przez Wielką Brytanię i Włochy, które nie chciały dalszego osłabienia Niemiec. Państwa te zaproponowały Polsce 25 procent obszaru plebiscytowego zamieszkałego przez 21 procent ludności. Praktycznie cały teren uprzemysłowiony miał pozostać po stronie Niemiec.

Projekt ten był nie do przyjęcia przez Polaków, którzy postanowili z bronią w rękę walczyć o korzystniejszy podział Górnego Śląska. W nocy z 2 na 3 maja 1921 r. wybuchło III powstanie śląskie, którego dyktatorem obwołał się Wojciech Korfanty. Oddziały powstańcze liczyły 50 tysięcy ludzi, a rozmach i tem-

po powstania zaskoczyły stronę niemiecką, co pozwoliło opanować powstańcom zaplanowany obszar.

Działająca w Zabrzu Polska Organizacja Wojskowa Górnego Śląska liczyła w kwietniu 1921 r. pięciu oficerów, 4984 podoficerów i szeregowców zaopatrzonych w 551 karabinów, 250 pistoletów, trzy ciężkie karabiny maszynowe, 20 granatników, 1500 granatów ręcznych i ponad 100 tys. sztuk amunicji. W przeddzień wybuchu III powstania utworzono dwa pułki, sformowane w powiecie zabrskim. Zabrzeński Pułk Powstańczy im. Tadeusza Kościuszki pod dowództwem Pawła Cymśa walczył w okolicach Koźła, a w czasie likwidacji powstania przetransportowano go do Wielkopolski, gdzie został zdemobilizowany. Dowódcą Zabrzeńskiego Pułku Powstańczego im. Stefana Czarnieckiego był Fryderyk Szendzielorz, jego oddziały opanowały prawie cały powiat zabrski, a następnie cernowały (blokowały) Gliwice. Na początku lipca 1921 r. pułk został zdemobilizowany.

W Zabrzu powstańcy przypuścili ataki na kilka miejsc, w których znajdowały się posterunki policji plebiscytowej (Apo). Policja ta powstała po II powstaniu śląskim i zastąpiła niemiecką policję porządkową (Sipo). Składała się po połowie z funkcjonariuszy niemieckich i polskich, ci ostatni w dużym stopniu przystąpili do powstania. Jeszcze w nocy z 2 na 3 maja powstańcy zdo-

byli silny posterunek przy Dorotheenstr. (ul. 3 Maja). Kolejnym celem ich ataku była ówczesna szkoła powszechna przy Kronprinzenstr. (obecnie siedziba Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji przy ul. Wolności 215). Powstańcy – III kompania szturmowa pod dowództwem Henryka Nawrata i I kompania Straży Obywatelskiej pod dowództwem Jana Drewnioka – napotkali tam silny ostrzał karabinów maszynowych i dopiero po przybyciu posiłków z Kończyc i Makoszków udało im się budynek ten zdobyć. W czasie walk zginął adiutant dowódcy grupy szturmowej Józef Nawrat.

3 maja I kompania szturmowa pod dowództwem Jana Wierciocha zdobyła dawną siedzibę Sipo przy Hermannstr. 11 (ul. Piastowska). W Zaborze powstańcy zajęli komisariat policji, a następnie zaatakowali cehownię kopalni Królowa Luiza przy obecnej ul. Wolności 387, w której kwaterowali niemieccy funkcjonariusze Apo. Po krótkiej wymianie ognia zdobyli go powstańcy pod dowództwem porucznika W. Czecha. Zabrze zostało opanowane przez wojska powstańcze, 4 maja wkroczyły do niego główne siły Grupy „Wschód”. W śródmieściu Zabrze utworzono strefę neutralną pod nadzorem wojsk francuskich, a siły powstańcze opuściły je i podjęły jego częściową blokadę.

W nocy 10/11 maja Niemcy podjęli próbę przerwania tej blokady, lecz zakończyła się ona niepowodze-

niem. W dniach 26–30 maja prowokowali oni w Zabrze walki uliczne, które przerywała interwencja wojsk francuskich. 27 maja grupa 600 powstańców zaatakowała niemiecki obóz dla uciekinierów i uprowadziła ok. 200 zakładników.

Powstańcy z Zabrze i powiatu zabrskiego walczyli także w innych jednostkach. Kilkudziesięciu z nich zginęło w walkach o Górę św. Anny, pod Sławięciami, Kędzierzynie i Koźlem. 31 maja w walkach pod Kalinowem w powiecie strzeleckim 33 (31) powstańców z kompanii mikulczyckiej Wincentego Gawlika dostało się do niewoli niemieckiej. Zostali oni następnie zamordowani przez żołnierzy z Freikorps Oberland. Ciała powstańców ekshumowano i pochowano na starym cmentarzu parafialnym w Mikulczycach (obecnie skwer przy ul. G. Zapolskiej). W 1925 r. mogiłę tę ogrodzono i umieszczono płytę z nazwiskami powstańców. 42 powstańców z Zabrze pochowano w zbiorowej mogile na cmentarzu przy kościele pw. św. Andrzeja w 1937 r. Po wojnie, w maju 1945 r., odsłonięto w tym miejscu obelisk, a dwa lata później, z inicjatywy Powiatowego Związku Byłych Powstańców Śląskich, wybudowano tam pomnik z inskrypcją „Cześć i chwała bohaterom synom miasta Zabrze poległym za wolność i połączenie Śląska z Polską w powstaniach śląskich 1919–1920–1921”. Na dwóch tablicach umieszczono nazwiska powstańców.

Zanim powstała mogiła zbiorowa w Zabrze, powstańców i członków POW z powiatu zabrskiego uczczono tablicą, która 17 maja 1936 r. została poświęcona na Rajskim Placu przy kościele pw. Najświętszej Marii Panny w Piekarach Śląskich. Gości przybyłych na tę uroczystość powitał komendant I Okręgu Polskiej Organizacji wojskowej na powiat Zabrze Dionizy Trocer, a apel poległych odczytał Jan Woźnica. Na tablicy przedstawiającej stylizowanego orła z koroną na piersi umieszczono dedykację „Za wolność Górnego Śląska w walkach trzech powstań śląskich polegli peowiaci i powstańcy powia-

tu zabrskiego w latach 1919–1920–1921. Cześć ich pamięci!”. Poniżej wymieniono nazwiska 94 poległych wraz z datami ich śmierci. Niecałe trzy i pół roku później, we wrześniu 1939 r., wkraczające do Piekar Śląskich wojska niemieckie tablicę tę zniszczyły.

Również w kilku innych miejscach Zabrze upamiętniono poległych powstańców. Na cmentarzu parafialnym w Biskupicach pochowano we wspólnej mogile sześciu powstańców – na pomniku zapisano „Chwała Powstańcom Śląskim. Polegli za tę co nie zginęła”. W Pawłowie na cmentarzu parafialnym przy ul. Rogoźnickiej znajduje się mogiła powstańców, których ciała ekshumowano z pól bitewnych oraz pomnik

mięscowości powstał jeszcze przed II wojną światową i na jej początku zniszczony został przez okupantów hitlerowskich. Już w 1946 r. w tym samym miejscu postawiono nowy pomnik, który oprócz poległych w powstaniach, uczcił również pomordowanych w latach 1939–1945. Znajduje się on przy zbiegu ulic Sejmwowej i J. Szymały.

Oprócz stawiania pomników, zawieszono w Zabrze także kilka tablic związanych z powstaniami. Zawisły one na wspomnianych wyżej budynkach przy ul. Wolności 215 i 387, Piastowskiej 11 oraz na nieistniejącym już budynku przy ul. D. Trocera 1, gdzie mieszkał Dionizy Trocer, w którego mieszkaniu odbywały się spotkania zabrzańskiej POW. Dodatko-



► Prezydent Zabrze P. Dubiel przemawiający podczas odsłonięcia obelisku na cmentarzu przy kościele pw. św. Andrzeja w maju 1945 r. . . Fot. Ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Zabrze

z inskrypcją „Cześć i chwała poległym w powstaniach śląskich i pomordowanym w hitl. obozach koncentracyjnych w latach 1939–1945” odsłonięty w 1955 r. Na cmentarzu parafialnym przy kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Rokitnicy pochowano jeszcze w okresie międzywojennym w zbiorowej mogile sześciu powstańców pochodzących z tej części Zabrze. Z kolei w Kończycach na skwerze przy ul. I.J. Paderewskiego odsłonięto pomnik poświęcony poległym w powstaniach śląskich oraz pomordowanym w hitlerowskich obozach koncentracyjnych, a na cmentarzu parafialnym znajdują się groby pięciu powstańców. Pierwszy pomnik w Makoszowach poświęcony poległym powstańcom pochodzącym z tej

wo w 1947 r. na drugim piętrze Urzędu Miejskiego w Zabrze odsłonięto tablicę z nazwiskami 39 poległych powstańców pochodzących z terenu Zabrze w ówczesnych granicach administracyjnych.

Ostatni pomnik powstał w 50. rocznicę wybuchu III powstania śląskiego. 2 maja 1971 r. przy zbiegu ulic Wolności i Końcowej odsłonięto obelisk z czerwonego piaskowca, na którym umieszczono krzyż powstańczy z datami 1921, 1939, 1945 na ramionach. Znajdujący się poniżej napis „Chwała Weteranom Powstań Śląskich” stał się z czasem łupem złodźmiarzy. Pomnik ten wzniesiono z inicjatywy Zabrzeńskiego Oddziału Związku Bojowników o Wolność i Demokrację.

Piotr Hnatyszyn
Muzeum Miejskie w Zabrze

W czynie społecznym

Do jego zadań należało pobudzanie aktywności kulturalnej mieszkańców, ale obszarów, w których zaznaczało swą obecność Towarzystwo Miłośników Zabrze, było dużo więcej. Przyjrzyjmy im się bliżej...

Bepośrednią poprzedniczką Towarzystwa Miłośników Zabrze było Towarzystwo Rozwoju i Upiększania Miasta. Utworzone zostało ono 18 marca 1962 r. z inspiracji Komitetu Miejskiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Zabrzu. Wedle statutu, Towarzystwo miało się zajmować organizowaniem akcji społecznych związanych z szeroko pojętym upiększaniem miasta oraz zbieraniem i dysponowaniem funduszami niezbędnymi do ich realizacji.

Choć TRIUM było organizacją społeczną i w założeniu dobrowolna była do niego przynależność, to w praktyce wyglądało to już inaczej. Członków starano się werbować zwłaszcza wśród załóg dużych zakładów pracy oraz młodzieży szkolnej. Siłą Towarzystwa było poparcie ze strony władz partyjnych lokalnego szczebla. Towarzystwo na swe statutowe działania dysponowało stosunkowo dużymi środkami finansowymi. Pochodziły one z różnych źródeł: składek członkowskich, dotacji z funduszy zakładowych przedsiębiorstw, zbiorów celowych przeprowadzanych wśród załóg pracowniczych, instytucji i młodzieży szkolnej. Dodatkowe wsparcie Towarzystwo pozyskiwało w formie materiałów budowlanych, środków transportu, dokumentacji projektowo-kosztorysowych, jakich bezpłatnie dostarczały miejscowe zakłady. Większość zadań, jakie udało się zrealizować Towarzystwu Rozwoju i Upiększania Miasta w ciągu trzech lat istnienia (1962–1964), wykonana została w ramach tzw. czynów społecznych. Do ważniejszych inwestycji zaliczyć można założenie nowych zieleńców przy obecnych ulicach Końcowej, F. Morawskiego, św. Jerzego,



► Okładka pierwszego numeru „Kroniki miasta Zabrze” Fot. ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Zabrzu

Opawskiej, J. Matejki, R. Śliwy, Tarnopolskiej oraz Klonowej, wybudowanie kilku obiektów sportowych, w tym boisk przy szkołach podstawowych (obecna SP nr 6 przy ul. Klonowej, SP nr 15 przy ul. Czołgistów, SP nr 23 przy J. Pestalozziego), basenu kąpielowego przy kopalni „Zabrze Pole-Zachód” (w rzeczywistości większość kosztów budowy basenu poniosła kopalnia, basen służył mieszkańcom do lat 90.) oraz sztucznego lodowiska „Śnieżynka” przy ulicy Wolności. Modernizacji poddano stadion Górnika Zabrze, zmianie uległa geometria części trybun, dzięki czemu z ośmiu płaskich udało się stworzyć 15. W kolejnym etapie podwyższono wszystkie sektory, poza tymi na zachodzie, dzięki czemu stadion mógł pomieścić ponad 40 tys. widzów.

Po pierwszych latach działalności władze Zabrze doszły do wniosku, iż dotychczasową formę działania Towarzystwa należy poszerzyć. Posta-

nowiono główny nacisk położyć na działania mające pobudzić aktywność kulturalną mieszkańców Zabrze i skupić się na organizacji imprez masowych, w ramach których swoje dokonania przedstawiać mogliby zarówno ludzie z branży kultury, jak i amatorzy. W imprezach tych rozniska miała przenikać się z kulturą wysoką, a właściwy przekaz ideowy z solidną dawką odpowiednio spreparowanej wiedzy. Wzorce do tego typu działań dostarczały imprezy, jakie odbywały się w miastach ościennych.

Statut Towarzystwa Miłośników Zabrze zatwierdzony został 17 maja 1965 r. Wedle jego zapisów, zamierzano skupić się na upowszechnianiu wiedzy o Zabrzu, ochronie materialnych i niematerialnych śladów świadczących o polskości miasta, inicjowanie wydawnictw artystycznych i propagandowych o mieście, wystaw tematycznie związanych z Zabrzem, festiwalu teatralnych, muzycznych, filmowych oraz inspirowanie twórców do tworzenia prac tematycznie związanych z Zabrzem. Działania te realizowano we współpracy z wszystkimi działającymi na terenie miasta organizacjami społecznymi, politycznymi oraz instytucjami kultury. W statucie znalazły się również zapisy związane z prowadzeniem prac na rzecz szeroko pojętej poprawy estetyki miasta. Była to bezpośrednia kontynuacja działań, jakie prowadziło wcześniej Towarzystwo Rozwoju i Upiększania Miasta.

Założenia statutowe TMZ realizowało w ramach czterech sekcji. Sekcja historyczno-socjologiczna miała zajmować się m.in. ochroną istniejących na terenie Zabrze zabytków. Objęte nią miały być zabytki związane jedynie z polskimi wy-

cinkami z historii Zabrze. Kolejne zadania związane były z inspirowaniem prac badawczych z zakresu historii i współczesnych problemów społeczno-gospodarczych Zabrze. Prace prowadzone były głównie przez pracowników merytorycznych zabrzańskich muzeów. Towarzystwo Miłośników Zabrze dużo miejsca poświęcało również organizacji konkursów, sesji popularnonaukowych i naukowych, wystaw. TMZ zajęło się też prowadzeniem działalności wydawniczej. Jednym z pierwszych zrealizowanych zamierzeń było wydawanie publikacji „Kroniki miasta Zabrze”. Od 2009 r. wydawane są one samodzielnie przez Muzeum Miejskie w Zabrzu. Towarzystwo wydawało również albumy jubileuszowe, informatory, przewodniki po mieście, plakaty promujące miejskie imprezy.

Drugą z sekcji w ramach TMZ była sekcja kulturalno-oświatowa. To ona była głównym organizatorem imprezy „Zabrzański Wrzesień”, która przez wiele lat zaliczana była do największych i najważniejszych wydarzeń kulturalnych w mieście. Po raz pierwszy odbyła się w 1965 r., kilka miesięcy po powstaniu TMZ. „Zabrzański Wrzesień” miał stały program, w skład którego wchodziły sesja popularnonaukowa, koncerty (plenerowe i zamknięte), zawody sportowe i rekreacyjne, spektakle, wystawy, spotkania autorskie, zabawy ludowe. Starano się, aby imprezy odbywały się we wszystkich dzielnicach. Ukoronowaniem obchodów był korowód uliczny, którego uczestnicy przemierzali odcinek ul. Wolności. W organizację tak dużej imprezy, oprócz Towarzystwa Miłośników Zabrze, angażowane były wszystkie miejscowe placówki kulturalno-oświatowe i stowarzyszenia twórcze. W 1981 r. impreza się nie odbyła. W roku następnym powrócono do jej organizacji. Zmieniła się jednak jej formuła, zrezygnowano z większości elementów politycznych i propagandowych na rzecz rozrywki, głównie dzieci i młodzieży. Jednak skala imprez z lat 80. nigdy nie osiągnęła poziomu z lat 60. i 70. Po raz ostatni imprezy w ramach



► Stadion „Górnika Zabrze” po rozbudowie, pocztówka z 1969 r. Fot. Ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Zabrzu

„Zabrzańskiego Września” odbyły się w 1989 r. Działacze skupieni w sekcji kulturalno-oświatowej zajmowali się również organizacją imprez i wydarzeń o mniejszym zasięgu. Do ich realizacji wykorzystywane były pomieszczenia klubu uruchomionego w 1966 r. w Domu Muzyki i Tańca. Na przestrzeni 18 lat zorganizowano w nim ponad 1300 mniejszych i większych imprez (prelekcje, wystawy, koncerty, spotkania autorskie, obchody świąt państwowych i rocznic).

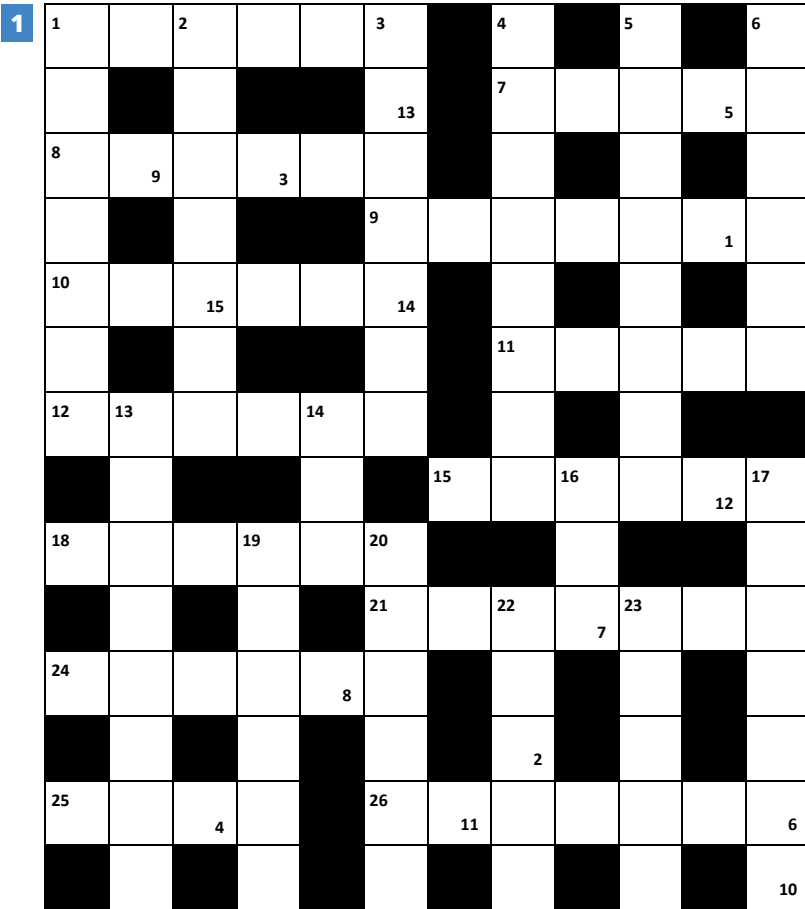
Klub mógł prowadzić działalność jedynie w dni, w których w Domu Muzyki i Tańca nie odbywały się imprezy. Z tego powodu zarząd TMZ czynił starania zmierzające do pozyskania własnej siedziby. Udało się to w 1979 r. Po przeprowadzonych pracach remontowych w budynku przy ulicy K. Brodzińskiego 4 urządzono pomieszczenia klubowe, mieściły się tu również biura Zarządu. Klub otrzymał nazwę „Pegaz”, taką samą nazwę nosiła działająca w tym miejscu kawiarenka. Do uprawnień sekcji kulturalno-oświatowej należały również decyzje dotyczące udzielania pomocy finansowej zabrzańskim placówkom kulturalnym i organizacjom społecznym. Czyniło to z sekcji bardzo ważnego i pożądanego do współpracy partnera. Ze wsparcia finansowego skorzystały m.in. Teatr Nowy czy Miejska Biblioteka Publiczna.

Kolejną sekcją była sekcja upiększania miasta i czynów społecznych. Z inspiracji lub na jej zlecenie wybudowano, wyremontowano lub zmodernizowano szereg obiektów na terenie miasta, w tym budynek Zespołu Szkół Budowlano-Mechanicznych (obecnie Zespół Szkół nr 17) wraz

z 12 mieszkaniami dla nauczycieli przy obecnej ul. J. Piłsudskiego 58, przedszkole przy ul. J. III Sobieskiego 3b (obecnie Przedszkole nr 33 im. Majki Jeżowskiej), targowisko miejskie przy ul. 3 Maja czy sztuczne lodowisko „Śnieżynka” położone na terenie parku im. T. Kościuszki. Ze środków wyasygnowanych za pośrednictwem sekcji zakupiono również mikrobus marki „Nysa”, który po wyposażeniu w urządzenia radiofoniczne i nagłośnienie przekazany został do dyspozycji Domu Muzyki i Tańca.

Ważną, a może nawet decydującą, rolę pełniła sekcja finansowo-gospodarcza. Na wniosek pozostałych sekcji przyznawała ona środki na realizację wszystkich działań własnych Towarzystwa. Dodatkowo w jej gestii leżało przekazywanie środków finansowych oraz świadczenie usług instytucjom i organizacjom z terenu Zabrze. Skąd pochodziły te środki? Najmniejszą część stanowiły składki członkowskie. Większość środków pochodziła z funduszy przekazywanych przez miejscowe zakłady pracy. Dodatkowo wspierały one TMZ poprzez przekazywanie materiałów budowlanych, udostępnianie środków transportowych, maszyn oraz kierowanie pracowników do realizacji poszczególnych prac. TMZ prowadziło również działalność gospodarczą, posiadało własne ekipy remontowo-budowlane. Poważnym źródłem dochodów była sprzedaż wyrobów pamiątkowych (serwisy kawowe, szklanki, kieliszki, popielniczki, wazon, plakietki, proporczyki, chusty, itp.). Tak skonstruowana polityka finansowo-gospodarcza pozwoliła realizować wiele działań w wielu dziedzinach.

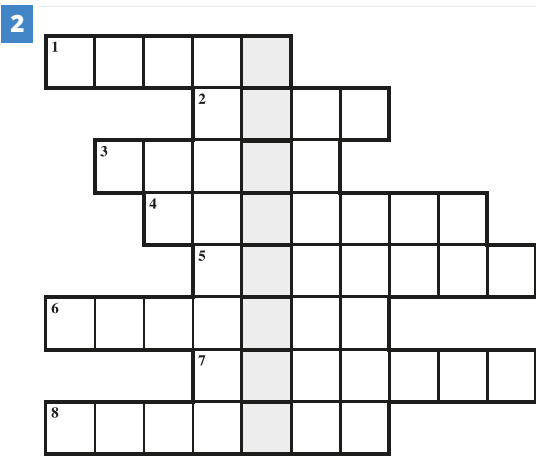
Urszula Wieczorek
Muzeum Miejskie w Zabrzu



Poziomo: 1 – zawój na głowie Araba, 7 – w parze z katodą, 8 – była nią egida, która chroniła Zeusa, 9 – oszklona szafa na eksponaty lub... potocznie o samochodzie, 10 – biegłość nabyta przez długą praktykę, 11 – kabaretowa scenka, 12 – po śląsku kwaśne mleko, po polsku – jelito, 15 – osiem dni, 18 – buty na kółkach, 21 – Onufry z sienkiewiczowskiej trylogii, 24 – wabiły Odyseusza śpiewem, 25 – może być w dal, wwyż lub... w bok, 26 – kojarzy się z krzewieniem i kaganikiem.

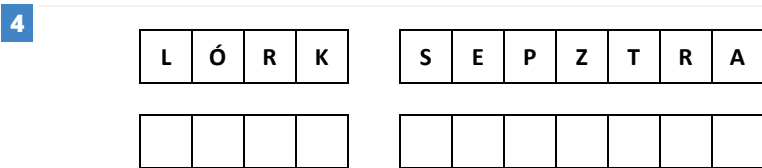
Pionowo: 1 – obrasta brzegi jeziora, 2 – smakołyk, 3 – słynny amerykański wiodospad, 4 – bajkowy konik, 5 – leczy wady wymowy, 6 – biblijny nędzarz, którego wskrzesił Chrystus, 13 – olimpijskie odbywają się co cztery lata, 14 – okrętowy kucharz, 16 – naprzeciw przodu, 17 – inny wyraz z tych samych liter, 19 – przypinane włosy, 20 – jedno z imion Sztadyngera, 22 – na karku, 23 – dwa dania plus deser.

Rozwiązanie krzyżówki – tytuł piosenki Krzysztofa Krawczyka, utworzą litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu.



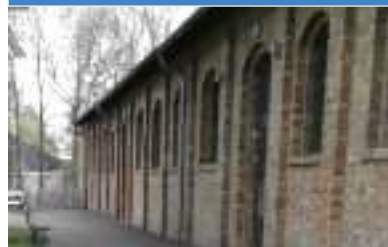
1 – gęsty roztwór wody i cukru, 2 – 60 sztuk inaczej, 3 – inaczej przerwa, 4 – ten do orzechów nie ma wnuków, 5 – główny składnik ketchupu, 6 – drapieżne zwierzę lub transporter opancerzony, 7 – nasz wschodni sąsiad, 8 – w wierszu Tuwima szukał ich pan Hilary.

Rozwiązaniem jest słowo, które powstanie w zaznaczonej kolumnie.



Chochlik drukarski pomieszał literki we wszystkich wyrazach. Trzeba je porządkować tak, aby utworzyły tytuł opery Wolfganga Amadeusza Mozarta.

FOTOZAGADKA



Zagadka polega na odgadnięciu, gdzie znajduje się prezentowane miejsce.

Rozwiązania z poprzedniego numeru

1. Tango Milonga
2. Prusznik
3. Żłobek Miejski
4. Poławiacze peret

Wydawca:

Centrum Informacji Kulturalnej

Adres redakcji:

41-800 Zabrze, ul. Generała de Gaulle'a 17, tel. 32 271-21-70

Redakcja:

Igor Cieśliski – redaktor naczelny, Magdalena Mionc, Helena Pisarczyk

Skład: CIK

Zdjęcie na okładce:

wikipedia.org/Adrian Grycuk/CC BY-SA 3.0 pl, Górnik Zabrze
Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i redakcyjnego opracowania tekstów.

Zarząd Budynków Mieszkaniowych
Towarzystwo Budownictwa Społecznego
Sp. z o.o. w Zabrzu
Zarządca Nieruchomości



TWÓJ DOM W DOBRYCH RĘKACH

**41-800 Zabrze, pl. Warszawski 10,
tel. +48 32 37 33 900, www.zbm-tbs.zabrze.pl**



Administrowanie
wspólnotami mieszkaniowymi



Budowa nowych domów
w systemie TBS



Wynajem lokali
mieszkalnych i użytkowych



Remonty oraz termomoderni-
zacja budynków

Studia Effect fryzury&paznokcie



Tel. 32 276 12 88
Zabrze, ul Piłsudskiego 13



ERIK JANŽA

eprasa.pl a8b937d